

Nieuwsbrief SR Updates - Nummer 22, 2016

Nummer 22, 2016

Redactie: prof. mr. J.S. Nan en mr. C.L. van der Vis.

INHOUDSOPGAVE

Hoge Raad

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1005](#) 07-06-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1022](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1008](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1010](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1009](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1027](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1017](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:1023](#) 31-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:953](#) 24-05-2016

[Hoge Raad, ECLI:NL:HR:2016:952](#) 24-05-2016

RECHTSPRAAK

De Hoge Raad wijst een overzichtsarrest over de toepassing van artikel 80a RO.

Artikel 80a lid 1 van de Wet op de rechterlijke organisatie (hierna: RO) geeft de Hoge Raad de bevoegdheid om – gehoord de procureur-generaal – een ingesteld beroep in cassatie niet-ontvankelijk te verklaren wanneer de aangevoerde klachten geen behandeling in cassatie rechtvaardigen, omdat de partij die het cassatieberoep instelt klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep of omdat de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden. Naar aanleiding van de inwerkingtreding van deze bepaling op 1 juli 2012 heeft de Hoge Raad in zijn arresten van 11 september 2012 enkele aspecten van die toen nieuwe voorziening behandeld en enige vragen beantwoord die zij oproept. Daarbij is toen aangetekend dat de cruciale vraag wanneer sprake is van klachten in de zin van artikel 80a lid 1 RO zich – zeker op dat moment – niet leende voor een uitputtende en min of meer definitieve beantwoording. Daaraan is toegevoegd dat te verwachten viel dat de door artikel 80a RO geïntroduceerde ‘selectie aan de poort’ zich gaandeweg zal ontwikkelen.

In het onderhavige arrest zal de Hoge Raad die arresten uit 2012 actualiseren. Daartoe zal hieronder zowel de inhoud van die arresten uit 2012 als van de nadien – tot en met heden, 7 juni 2016 – gewezen rechtspraak worden verwerkt.

De na 2012 gewezen arresten waarin gemotiveerd is beslist dat het beroep zich leent voor afdoening op de voet van artikel 80a RO, kunnen enigszins themagewijs worden gerubriceerd. Die rubricering kan niet anders dan grof zijn omdat de grenzen vaak niet scherp te trekken zijn. In dat verband moet worden benadrukt dat het oordeel over voldoende belang en over de toepassing van artikel 80a RO vaak sterk wordt bepaald door de bijzondere omstandigheden van het geval, zodat algemene regels zich moeilijk laten formuleren. Een typerend voorbeeld daarvan is een arrest van 7 juli 2015 inzake een raadvrouw die zich voor de behandeling van het hoger beroep meldde bij een verkeerd hof, vervolgens per fax een verzoek aan het juiste hof stuurde met primair een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak (dat het hof afwees) en subsidiair het verzoek kennis te nemen van de meegefaxte pleitnotities (wat het hof deed). Vooral bij bewijsdefecten doet zich regelmatig de vraag voor of zij van dien aard zijn dat zij moeten leiden tot cassatie of dat zij met toepassing van artikel 80a RO kunnen

worden gepasseerd.

In de eerste plaats kan worden gewezen op een aantal arresten over de toepassing van artikel 80a RO die een zaakoverstijgende betekenis hebben.

a. In een arrest van 3 februari 2015 heeft de Hoge Raad geoordeeld dat tekst noch strekking van artikel 80a RO zich ertegen verzet dat het Parket bij de Hoge Raad afziet van het innemen van een standpunt over de toepassing van deze bepaling en dat het voorschrift van artikel 439 lid 1 Sv dat de procureur-generaal een op schrift gestelde conclusie neemt, daaraan niet in de weg staat. Dit heeft tot gevolg dat in die gevallen waarin het Parket afziet van het innemen van een standpunt over de toepassing van artikel 80a RO (of mondeling het standpunt inneemt dat artikel 80a RO kan worden toegepast) en dus niet een op schrift gestelde conclusie neemt waarvan ingevolge artikel 439 lid 3 Sv een afschrift aan de raadsman wordt toegezonden, voor schriftelijk commentaar op de conclusie als bedoeld in artikel 439 lid 5 Sv geen plaats is.

b. In een arrest van 17 december 2013 heeft de Hoge Raad zijn in 2012 verwoorde oordeel herhaald dat en vervolgens nader gemotiveerd waarom hij niet kan toekomen aan een beoordeling van rechtspunten betreffende de vordering van de benadeelde partij in het geval dat artikel 80a RO in de weg staat aan de ontvankelijkheid van het cassatieberoep van de verdachte en/of het Openbaar Ministerie.

c. In enkele arresten heeft de Hoge Raad erop gewezen dat het instellen van cassatieberoep niet de enige manier behoeft te zijn om misslagen in de bestreden uitspraak te herstellen. Dat is in het bijzonder het geval als het gaat om 'een onmiddellijk kenbare fout die zich voor eenvoudig herstel leent door de rechter(s) die op de zaak heeft/hebben gezeten overeenkomstig hetgeen de Hoge Raad heeft beslist in zijn arresten van 6 juli 2010'. Deze wijze van herstel van 'een onmiddellijk kenbare fout, verschrijving of verrekening' verdient in voorkomende gevallen de voorkeur boven het voeren van een cassatieprocedure omdat daardoor ondubbelzinnig – en op kortere termijn – duidelijkheid komt te bestaan omtrent de voor tenuitvoerlegging vatbare beslissing. Zo'n herstelarrest is ook de aangewezen weg ingeval de rechter heeft verzuimd toepassing te geven aan de in artikel 27 Sr bedoelde aftrek:

'Zoals de Hoge Raad heeft overwogen in zijn arresten van 11 september 2012 (...) behoort het verzuim toepassing te geven aan de in art. 27 Sr bedoelde aftrek tot de verzuimen die voor de invoering van art. 80a RO grond vormen voor vernietiging van de bestreden uitspraak, doch nadien met toepassing van art. 80a RO – of in voorkomende gevallen met toepassing van art. 81, eerste lid, RO – niet langer tot cassatie nopen. Dat berust erop dat bij vernietiging van de bestreden uitspraak niet voldoende in rechte te respecteren belang bestaat. Het verzuim toepassing te geven aan de wettelijk voorgeschreven aftrek als bedoeld in art. 27 Sr vormt

immers een onmiddellijk kenbare fout die zich voor eenvoudig herstel leent door de rechter(s) die op de zaak heeft/hebben gezeten overeenkomstig hetgeen de Hoge Raad heeft beslist in zijn arresten van 6 juli 2010 (LJN BJ7243, NJ 2012/248) en 12 juni 2012 (LJN BW1478, NJ 2012/490). Deze wijze van herstel verdient de voorkeur, omdat daardoor ondubbelzinnig duidelijkheid komt te bestaan omtrent de voor tenuitvoerlegging vatbare strafoplegging.

Maar ook indien zodanige herstelbeslissing achterwege blijft, bestaat bij vernietiging van de bestreden uitspraak waarin verzuimd is de aftrek van art. 27 Sr te bevelen onvoldoende in rechte te respecteren belang. Er is in zo een geval immers sprake van een voor eenieder evidente vergissing op grond waarvan die uitspraak verbeterd moet worden gelezen, en wel aldus dat de bedoelde aftrek is bevolen. Een redelijk handelend openbaar ministerie dat met de tenuitvoerlegging van de strafoplegging is belast kan zich dan ook niet op het standpunt stellen dat de straf zonder die aftrek moet worden ten uitvoer gelegd.'

Ook bij bijvoorbeeld een evidente misslag in de berekening van het wederrechtelijk verkregen voordeel of het verzuim in het dictum te vermelden dat de in artikel 14d lid 2 Sr bedoelde opdracht inzake reclasseringstoezicht en -begeleiding is gegeven, ligt een verzoek om een herstelbeslissing meer voor de hand dan het instellen van een rechtsmiddel. In dat verband moet worden gewezen op een arrest van 8 maart 2016 waar het hof de vordering van de benadeelde partij en de schadevergoedingsmaatregel voor € 10 te veel had toegewezen, doch het cassatieberoep niet-ontvankelijk werd verklaard op de grond dat de verdachte onvoldoende belang had bij dat beroep omdat hij 's hofs misslag door middel van een herstelarrest ongedaan kon laten maken.

d. Zaakoverstijgend is ook het (overzichts)arrest van 1 juli 2014 over verzoeken tot het oproepen en horen van getuigen. In dat arrest is onder meer overwogen dat met inachtneming van de uit artikel 80a RO voortvloeiende terughoudendheid bij de toetsing in cassatie in gevallen waarin het belang bij vernietiging niet evident is, die toetsing zich – meer dan vroeger het geval was – zal concentreren op de vraag of de beslissing van de feitenrechter ten aanzien van het al dan niet oproepen onderscheidenlijk horen van getuigen begrijpelijk is. Daarbij is aangetekend dat die begrijpelijkheid in verband met de aan de feitenrechter voorbehouden weging en waardering van de omstandigheden van het geval in cassatie slechts in beperkte mate kan worden getoetst. Daaraan is naar aanleiding van de conclusie van de advocaat-generaal in een arrest van 8 september 2015 toegevoegd:

'dat bij de beantwoording van de vraag naar het – rechtens te respecteren – belang bij een cassatiemiddel over de afwijzing van een verzoek een getuige op te roepen dan wel te horen, onder omstandigheden ook een rol kan spelen dat onvoldoende duidelijk is welke betekenis het horen van de getuige kan hebben voor het beantwoorden van een van de vragen van art.

348 en 350 Sv. Van de verdediging kan in dergelijke gevallen worden gevergd dat zij – gezien art. 80a van de Wet op de rechterlijke organisatie – in de cassatieschriftuur toelicht welk belang zij heeft bij een klacht over de afwijzing van het verzoek die getuige te horen.’

e. In dit kader moet voorts een arrest van 2 mei 2015 worden genoemd over verzoeken tot het stellen van prejudiciële vragen in het geval van toepassing van de artikel 80a en 81 RO. Dat arrest gaat over de (stilzwijgende afwijzing van) verzoeken tot het stellen van prejudiciële vragen op de voet van artikel 267 VWEU in zaken waarbij het cassatieberoep met toepassing van en onder verwijzing naar artikel 80a RO dan wel artikel 81 RO niet-ontvankelijk wordt verklaard onderscheidenlijk wordt verworpen. In zo een uitspraak ligt besloten dat van het stellen van prejudiciële vragen kan worden afgezien omdat de opgeworpen prejudiciële vragen niet relevant zijn voor de oplossing van het geschil dan wel kunnen worden beantwoord aan de hand van de rechtspraak van het Hof van Justitie of redelijkerwijs geen twijfel kan bestaan over de wijze waarop deze vragen over de betrokken Unierechtelijke rechtsregel moeten worden opgelost.

f. Zoals de Hoge Raad in zijn arresten van 2012 heeft opgemerkt, zal in gevallen waarin artikel 80a RO kan worden toegepast, het gebruik van het bijzondere instrument van de ambtshalve cassatie niet snel aan de orde zijn. Aan de toepassing van artikel 80a RO staat op zichzelf niet in de weg dat het Parket bij de Hoge Raad ambtshalve heeft geconcludeerd tot vernietiging, zoals wordt geïllustreerd door een arrest van 22 december 2015.

Ingevolge artikel 80a lid 1 RO kan het beroep in cassatie niet-ontvankelijk worden verklaard op de grond dat de aangevoerde klachten geen behandeling in cassatie rechtvaardigen omdat ‘de klachten klaarblijkelijk niet tot cassatie kunnen leiden’.

Het gaat dan – in de woorden van de wetsgeschiedenis – om ‘gevallen waarin de motivering van de feitenrechter niet helemaal vlekkeloos is of waarin kleine vormfouten zijn gemaakt, die echter op de uiteindelijke beslissing niet van invloed kunnen zijn geweest’ alsmede om ‘klachten (...) waarin de duidelijke strekking van de wet of vaste rechtspraak wordt miskend’. In aanvulling op deze voorbeelden noemde de Hoge Raad in zijn arresten van 2012 als klachten die evident kansloos zijn en zich daarom lenen voor toepassing van artikel 80a RO, klachten die:

- zijn gericht tegen andere handelingen of beslissingen dan de in artikel 78 RO genoemde, en/of
- enkel vertogen van feitelijke aard behelzen, en/of
- steunen op feiten die in cassatie niet vaststaan en/of waarop in feitelijke aanleg geen beroep

is gedaan, en/of

- berusten op een verkeerde lezing van de bestreden beslissing, en/of
- een tardief verweer behelzen, en/of
- betrekking hebben op bij de behandeling van de zaak in eerste aanleg begane vormverzuimen waarop bij de behandeling van het appel geen beroep is gedaan, en/of
- eisen stellen die het recht niet kent, en/of
- zich keren tegen een overweging ten overvloede, en/of
- zijn gericht tegen een geenszins onbegrijpelijk oordeel van feitelijke aard, en/of
- opkomen tegen een geenszins onbegrijpelijke motivering betreffende de verwerping van een verweer, en/of
- zich keren tegen de motivering van een juist rechtsoordeel dan wel (het ontbreken van) de motivering van de verwerping van een verweer dat hoe dan ook niet kan slagen, en/of
- betrekking hebben op een onmiskenbare misslag of schrijffout in de bestreden uitspraak of het proces-verbaal van de terechtzitting, en/of
- opkomen tegen een geenszins onbegrijpelijk oordeel omtrent de betekening der dagvaarding en/of de ontvankelijkheid van het hoger beroep, en/of
- zich keren tegen een geenszins onbegrijpelijke motivering betreffende de afwijzing van een verzoek tot het horen van getuigen en/of deskundigen, onderscheidenlijk een verzoek met betrekking tot een tegenonderzoek dan wel een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak, en/of
- blijk geven van miskennen van de selectie- en waarderingsvrijheid van de feitenrechter met betrekking tot de bewijsvoering en de straftoemeting, en/of
- blijk geven van miskennen van de vrijheid van de feitenrechter met betrekking tot de uitleg van verklaringen en processtukken.

Aan deze lijst van voor toepassing van artikel 80a RO in aanmerking komende gevallen zijn na 2012 slechts enkele zaken expliciet toegevoegd. Dat betreft gevallen waarin sprake was van:

- het verzuim zich in appèl te beroepen op het ontbreken van de voor het instellen van de strafvervolgning vereiste klacht;

- het verzuim zich in appèl erop te beroepen dat het proces-verbaal van de terechtzitting in eerste aanleg rechtskracht mist omdat het niet overeenkomstig artikel 327 Sv is vastgesteld en ondertekend, en dat het vonnis daarom niet (partieel) had mogen worden bevestigd;
- de verkeerde lezing van de bestreden uitspraak wat betreft de beslissing op de vordering tot tenuitvoerlegging van een eerder voorwaardelijk opgelegde straf.

Voorts kan ingevolge artikel 80a lid 1 RO het beroep in cassatie niet-ontvankelijk worden verklaard op de grond dat de aangevoerde klachten geen behandeling in cassatie rechtvaardigen omdat 'de partij die het cassatieberoep instelt klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep'.

Als zulke gevallen van 'klaarblijkelijk onvoldoende belang bij het cassatieberoep' werden in de arresten van 2012 reeds genoemd de cassatieberoepen tegen beslissingen die degene die het beroep heeft ingesteld niet belasten, bijvoorbeeld het beroep van een verdachte tegen de nietigverklaring van de dagvaarding of tegen de niet-ontvankelijkverklaring van het Openbaar Ministerie in de vervolging.

In lijn daarmee is in een uitspraak van 15 maart 2016 een beroep dat strekte tot teruggave aan de klager van de onder hem in beslag genomen voorwerpen, met toepassing van artikel 80a RO niet-ontvankelijk verklaard omdat die voorwerpen inmiddels aan de klager waren teruggegeven en het beslag daardoor ingevolge artikel 134 lid 2 Sv was beëindigd, terwijl het gestelde belang bij het cassatieberoep (vergoeding van de door de klager voldane eigen bijdrage ter zake van het klaagschrift) ontoereikend werd geoordeeld om te kunnen gelden als een rechtens te beschermen belang.

In de arresten van 2012 werd verder gewezen op de gevallen waarin tot dan toe een verzuim tot vernietiging van de bestreden uitspraak noopte, terwijl degene die het cassatieberoep had ingesteld in wezen niet voldoende in rechte te respecteren belang had bij die vernietiging en bij een eventuele nieuwe behandeling na de terug- of verwijzing van de zaak. Van de verzuimen die vóór 1 juli 2012 grond vormden voor vernietiging, maar die zich volgens de Hoge Raad leenden voor toepassing van artikel 80a RO, werden toen de volgende voorbeelden genoemd:

- het verzuim inzake de in artikel 27 Sr bedoelde aftrek;
- het verzuim op de voet van artikel 353 Sv te beslissen over het beslag;
- het verzuim inzake de vermelding van de in artikel 358 lid 4 Sv bedoelde wettelijke voorschriften;

- het verzuim inzake de aanhechting van de juiste, zich in het dossier bevindende stukken aan de uitspraak, bijvoorbeeld de tenlastelegging en de vordering van het Openbaar Ministerie in verband met het voorschrift van artikel 359 lid 1 Sv;
- het verzuim de zaak op de voet van artikel 495b lid 1 Sv achter gesloten deuren te behandelen, terwijl de verdachte ten tijde van die behandeling meerderjarig was.

Daaraan werd toegevoegd dat een cassatieberoep met artikel 80a RO wordt afgedaan indien dat enkel ertoe strekt te klagen dat als gevolg van het instellen van het cassatieberoep na de bestreden uitspraak de redelijke termijn in de zin van artikel 6 lid 1 EVRM is overschreden, en dat dit niet anders is indien naast de klacht betreffende de redelijke termijn slechts klachten zijn voorgesteld die aan toepassing van artikel 80a RO niet in de weg staan. Op de gronden die zijn vermeld in de conclusie van de advocaat-generaal bij een arrest van 12 april 2016 moet worden aangenomen dat een dergelijke toepassing van artikel 80a RO naar het oordeel van het EHRM niet in strijd is met artikel 6 EVRM.

Inmiddels kunnen aan de na 2012 gewezen beslissingen de volgende gevallen worden ontleend waarin toepassing is gegeven aan artikel 80a RO vanwege klaarblijkelijk onvoldoende belang. Omdat, zoals in 2.1 is benadrukt, de toepassing van artikel 80a RO vooral wordt bepaald door de bijzondere omstandigheden van het geval, worden hieronder met het oog daarop waar nodig de beslissende overwegingen geciteerd.

Betekenningsvoorschriften

- Nu de verdachte op de hoogte was van de terechtzitting in hoger beroep, is het belang van de verdachte bij de enkele klacht dat de bij de appèldagvaarding behorende akte van uitreiking in het ongerede is geraakt, niet evident.
- Gelet op de bijzonderheden waardoor de zaak wordt gekenmerkt, is het belang van de verdachte bij zijn klacht dat de oproeping in hoger beroep niet op de juiste griffie is uitgereikt, niet evident.
- Nu de naar het Bulgaarse adres van de betrokkene verzonden oproeping – kort gezegd – onbestelbaar retour is gekomen, is het belang van de betrokkene bij zijn klacht dat die oproeping niet was voorzien van de op grond van artikel 588 lid 2 Sv vereiste vertaling in de Bulgaarse taal, niet evident.

Zittingsvoorschriften

- Niet-naleving van artikel 322 lid 3 Sv (instemming met het niet opnieuw aanvangen van het onderzoek ter terechtzitting):

‘Het in de schriftuur aangevoerde belang – kort gezegd dat voornoemd verzuim meebrengt dat het Hof ten onrechte de door de verdachte ter terechtzitting van [datum A] afgelegde verklaring tot het bewijs heeft gebezigd – brengt niet mee dat de verdachte een in rechte te respecteren belang heeft bij vernietiging van de bestreden uitspraak en hernieuwde behandeling van de zaak. Daarbij neemt de Hoge Raad in aanmerking dat (i) het proces-verbaal van de terechtzitting van [datum B] niet inhoudt dat door of namens de verdachte is aangevoerd dat de verdachte belang hechtte aan het “vereiste van herhaling” met betrekking tot het onderzoek ter terechtzitting zoals dat op [datum A] had plaatsgevonden, (ii) de verdachte en zijn raadsman ter terechtzitting van [datum B] in de gelegenheid zijn geweest zich uit te laten over het onderzoek ter terechtzitting zoals dat op [datum A] had plaatsgevonden, en (iii) het opnieuw aanvragen van het onderzoek ter terechtzitting op [datum B] niet zou hebben meegebracht dat het proces-verbaal houdende de verklaring van de verdachte afgelegd ter terechtzitting van [datum A] niet tot het bewijs had kunnen worden gebezigd. De Hoge Raad zal daarom (...) het beroep niet-ontvankelijk verklaren.’

- Niet-beëdiging van het slachtoffer als getuige ook al had deze verklaard over meer dan alleen de gevolgen van het delict:

‘Vooropgesteld moet worden dat blijkens de wetsgeschiedenis, weergegeven in de conclusie van de Advocaat-Generaal (...), geen beëdiging van het slachtoffer als getuige is vereist als hem vragen worden gesteld die uitsluitend betrekking hebben op diens verklaring omtrent de gevolgen die het strafbare feit voor hem heeft gehad, doch als getuige hij wel dient te worden beëdigd bij vragen die mogelijk samenhangen met de beantwoording van de vragen van de art. 348 en 350 Sv.

Het gaat in dit geval om de mondelinge verklaring ter terechtzitting in hoger beroep van het slachtoffer, inhoudende: “De verdachte zegt de hele tijd dat hij bang was voor mij, maar ik zou niet weten waarom. Het klopt wel dat ik in mijn puberteit af en toe heb gevochten”.

Hoewel deze verklaring niet uitsluitend de gevolgen van het strafbare feit voor het slachtoffer betreft en zij mogelijk samenhangt met de beantwoording van vragen van de art. 348 en 350 Sv, moet worden aangenomen dat het Hof geen, dan wel zeer gering gewicht aan die uitlating heeft toegekend, nu deze uitlating een zekere bevestiging inhoudt van hetgeen de verdachte reeds zelf over de reputatie van het slachtoffer heeft verklaard en bij de verwerping van het gedane beroep op noodweer(exces) niet aan die uitlating is gerefereerd. Gelet hierop moet worden geoordeeld dat de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang heeft bij zijn klacht.’

Beslissing op verzoeken

- Beslissing op het verzoek tot het horen van getuigen die is opgenomen in de aanvulling als bedoeld in artikel 365a Sv op het verkorte arrest.
- Geen beslissing op het op een latere terechtzitting herhaalde doch niet nader onderbouwde verzoek tot het horen van deskundigen dat op een eerdere terechtzitting gemotiveerd was afgewezen.
- Verzuim te beslissen op het verzoek tot het horen van een getuige waarover op latere terechtzittingen niet is geklaagd.
- Het enkele hanteren van een onjuiste maatstaf bij de afwijzing van getuigenverzoeken.
- Afwijzing van het verzoek de aangever als getuige te horen, terwijl niet wordt geklaagd over de betekenis van de eerder afgelegde en voor het bewijs gebruikte verklaring van de aangever voor de bewezenverklaring:

‘In aanmerking genomen dat in de schriftuur niet wordt opgekomen tegen ’s Hofs oordeel dat de bewezenverklaring “niet uitsluitend of overwegend op de verklaring van deze aangever berust”, noch wordt opgekomen tegen ’s Hofs oordeel dat de verklaring van K. “op belangrijke punten wordt ondersteund door ander bewijsmateriaal”, mist de verdachte een voldoende rechtens te respecteren belang bij zijn klacht in cassatie dat het getuigeverzoek onbegrijpelijk gemotiveerd is afgewezen. Met zijn overwegingen heeft het Hof immers als zijn oordeel tot uitdrukking gebracht dat de verklaring van K., ook al heeft de verdediging hem niet ter terechtzitting van het Hof als getuige gehoord, bruikbaar is voor het bewijs nu de betrokkenheid van de verdachte in voldoende mate steun vindt in andere bewijsmiddelen en dit steunbewijs betrekking heeft op die onderdelen van diens verklaring die door de verdachte zijn betwist.’

- Afwijzing van het primaire verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak, doch inwilliging van het subsidiaire verzoek tot kennisneming van de opgezonden pleitnota:

‘Op grond van voormelde stukken kan worden uitgegaan van de volgende feiten en omstandigheden:

- de verdachte en de raadvrouw is op juiste wijze kennisgegeven van de terechtzitting in hoger beroep;

de verdachte was niet voornemens ter terechtzitting te verschijnen en heeft zijn raadvrouw uitdrukkelijk gevolmachtigd hem aldaar te verdedigen;

- de raadvrouw is niet verschenen ter terechtzitting van het Hof;

- naar aanleiding van haar onverklaarde afwezigheid heeft de griffier navraag gedaan waaruit is gebleken dat zij zich als gevolg van een in haar risicosfeer gelegen vergissing bij het verkeerde hof had vervoegd;
- zij heeft medegedeeld niet tijdig ter terechtzitting van het Hof te kunnen zijn en heeft voormeld faxbericht aan het Hof gezonden;
- dat faxbericht houdt in het verzoek aan het Hof: primair tot aanhouding van de behandeling van de zaak en subsidiair tot kennisneming van de bij het faxbericht gevoegde pleitaantekeningen;
- het Hof heeft de behandeling van de zaak pas voortgezet nadat de door de raadvrouw aangekondigde pleitaantekeningen waren ingekomen;
- het Hof heeft het subsidiaire verzoek ingewilligd doch het primair gedane aanhoudingsverzoek afgewezen “in het belang van een voortvarende rechtspleging en gelet op het feit dat het hof heeft kennisgenomen van de pleitnotities van de verdediging”;
- het Hof heeft in zijn eindarrest een met redenen omklede beslissing gegeven omtrent het in de pleitaantekeningen vervatte verweer.

Gelet op voormelde bijzonderheden waardoor deze zaak wordt gekenmerkt is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. De schriftuur bevat evenwel niet de (...) in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep – het in de schriftuur aangevoerde kan niet gelden als zo een toelichting – en het (rechtens te respecteren) belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terugwijzing van de zaak naar het Hof met het oog op een nieuwe behandeling.’

Kwalificatie

- Meerdere strafverzwarende omstandigheden van artikel 311 lid 1 Sr waaronder ook een – wellicht ten onrechte – in aanmerking genomen omstandigheid:

‘Behalve dat de diefstal is begaan door twee of meer verenigde personen in de zin van art. 311, eerste lid onder 4°, Sr is in de onderhavige zaak ook bewezenverklaard dat de diefstal door de verdachte is gepleegd onder een van de strafverzwarende omstandigheden als genoemd in voormelde bepaling onder 5°. In het licht daarvan en gelet op de wettelijke strafmaxima en in aanmerking genomen voorts de door het Hof opgelegde straf en de motivering daarvan, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident.’

- Strafverzwarende omstandigheid van artikel 141 Sr is wel ter terechtzitting gebleken maar

vindt geen grondslag in de bewezenverklaring:

‘De (...) kwalificatie [“openlijk in vereniging geweld plegen tegen personen, terwijl dat geweld zwaar lichamelijk letsel ten gevolge heeft”] vindt niet haar grondslag in de bewezenverklaring. (...) Gelet echter op de door het Hof opgelegde straf en het op het bewezenverklaarde feit gestelde strafmaximum alsmede in aanmerking genomen dat geen rechtsregel eraan in de weg staat dat de rechter (binnen de grenzen van het strafmaximum voor het bewezenverklaarde feit) bij de strafoplegging ten nadele van de verdachte rekening houdt met een omstandigheid die, hoewel dat had gekund, niet als strafverzwarende omstandigheid is tenlastegelegd en bewezenverklaard, terwijl in cassatie niet is bestreden dat van die omstandigheid ter terechtzitting is gebleken, is het belang van de verdachte bij haar cassatieberoep op dit punt niet evident.’

- Meerdere strafverzwarende omstandigheden van artikel 11 Opiumwet, waaronder ook een – wellicht ten onrechte – in aanmerking genomen omstandigheid:

‘Blijkens hetgeen (...) is bewezenverklaard en de kwalificatie daarvan, niet alleen inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld "in de uitoefening van een beroep of bedrijf" maar ook dat het feit betrekking heeft op "een grote hoeveelheid", heeft het Hof niet alleen het derde, maar ook het vijfde lid van art. 11 Opiumwet toepasselijk geacht. In het licht daarvan en gelet op de wettelijke strafmaxima en in aanmerking genomen voorts de door het Hof opgelegde straf en de motivering daarvan, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident.”

Strafoplegging

- Verzuim met betrekking tot de berekening van de overschrijding van de redelijke termijn met het oog op de strafvermindering:

‘In aanmerking genomen dat het Hof (...) bij het bepalen van de straf heeft betrokken dat de redelijke termijn als bedoeld in art. 6, eerste lid, EVRM in eerste aanleg is overschreden, dat de door het Hof opgelegde onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 6 maanden aanzienlijk lager is dan de door de Rechtbank opgelegde onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 28 maanden terwijl de Rechtbank ten aanzien van de hoogte van de door haar opgelegde straf heeft overwogen dat een onvoorwaardelijke gevangenisstraf van 30 maanden zou zijn opgelegd indien de redelijke termijn in eerste aanleg niet zou zijn overschreden, moet het ervoor worden gehouden dat het Hof de op te leggen onvoorwaardelijke gevangenisstraf substantieel heeft verminderd in verband met de geconstateerde overschrijding van de redelijke termijn. Bij die stand van zaken is, mede gelet op de strekking van het geschonden voorschrift – te weten: het mogelijk maken van een door de Hoge Raad uit te oefenen controle in geval van vermindering van de straf wegens overschrijding van de redelijke termijn – het belang van de

verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident.'

- Samenloop (toepassing van artikel 57 Sr in plaats van artikel 55 Sr):

'Ook indien toepassing dient te worden gegeven aan art. 55, eerste lid, Sr kunnen de strafbare feiten afzonderlijk worden gekwalificeerd. Het opzettelijk handelen in strijd met het in art. 2, onder A, Opiumwet gegeven verbod – van de door het Hof toegepaste strafbepalingen de bepaling waarop de zwaarste hoofdstraf is gesteld – is bedreigd met onder meer een gevangenisstraf van ten hoogste twaalf jaar. Gelet op dit wettelijk strafmaximum en in aanmerking genomen de door het Hof opgelegde gevangenisstraf van 28 maanden en 's Hofs motivering van die straf, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. De schriftuur bevat evenwel niet de (...) in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechte te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak. De enkele stelling dat toepassing van art. 55 Sr 'tot een ander strafmaximum zou hebben geleid' is daartoe ongenoegzaam.'

- Samenloop (onjuiste toepassing van artikel 57 Sr):

'Blijkens zijn (...) overwegingen heeft het Hof bij de (...) omstandigheid dat sprake is van "in de uitoefening van een beroep of bedrijf" in de zin van art. 11, derde lid, Opiumwet mede betrokken dat het opzettelijk telen van hennepplanten meermalen heeft plaatsgevonden.

Nu de bestreden uitspraak niets inhoudt waaruit kan worden afgeleid dat (...) sprake is van op zichzelf staande handelingen in de uitoefening van een beroep of bedrijf die meer dan één misdrijf opleveren, heeft het Hof ten onrechte aan de kwalificatie "meermalen gepleegd" toegevoegd. (...)

Alle door het Hof toegepaste strafbepalingen bevatten een strafbedreiging met onder meer een gevangenisstraf van ten hoogste zes jaren. Ingevolge art. 57, tweede lid, Sr is te dezen het wettelijk strafmaximum, voor zover het een gevangenisstraf betreft, acht jaren gevangenisstraf. Gelet hierop en in aanmerking genomen de door het Hof opgelegde gevangenisstraf van twaalf maanden en 's Hofs motivering van die straf, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. In aanmerking genomen dat de schriftuur niet een toelichting met betrekking tot dit belang bevat – de stelling dat "een ongebreidelde cumulatie van strafoplegging dreigt" is daartoe niet genoegzaam – mist de verdachte een voldoende rechtens te respecteren belang bij zijn klacht in cassatie.'

- Niet-oplegging van een schadevergoedingsmaatregel door het hof na terugwijzing van de zaak, nadat de in de eerdere zaak opgelegde maatregel door de Hoge Raad was vernietigd:

‘Indien, zoals in dit geval, de bestreden uitspraak door de Hoge Raad “uitsluitend wat betreft de strafoplegging” wordt vernietigd, zijn in die vernietiging in beginsel en tenzij in het desbetreffende arrest anders is vermeld, begrepen alle in de bestreden uitspraak genomen beslissingen als bedoeld in art. 351 Sv omtrent de oplegging van een straf en/of maatregel. Daaronder zijn dus ook begrepen de beslissingen omtrent het opleggen van een schadevergoedingsmaatregel als bedoeld in art. 36f Sr, maar niet de beslissingen als bedoeld in art. 361 Sv omtrent een vordering van de benadeelde partij. (Vgl. HR 26 november 2013, ECLI:NL:HR:2013:1430, NJ 2014/42). Het oordeel van het Hof dat in de vernietiging van de uitspraak van het Hof van (...) door de Hoge Raad “uitsluitend wat betreft de strafoplegging” niet begrepen zijn de in die uitspraak opgelegde schadevergoedingsmaatregelen, getuigt derhalve van een onjuiste rechtsopvatting.

Gelet hierop heeft het Hof in zijn thans bestreden uitspraak ten onrechte geoordeeld dat de schadevergoedingsmaatregelen niet meer aan zijn oordeel waren onderworpen. Nu de bij de uitspraak van het Hof van (...) opgelegde maatregelen door de Hoge Raad zijn vernietigd en daarmee zijn vervallen, is het belang van de verdachte bij zijn klacht dat deze maatregelen niet (opnieuw) zijn opgelegd, echter niet evident.’

Benadeelde partij

- Rentevergoeding over het te betalen bedrag die niet was gevorderd maar die bij de schadevergoedingsmaatregel wel is opgelegd:

‘Bij de aan de Hoge Raad toegezonden stukken bevinden zich geen (andere) stukken waaruit blijkt dat de benadeelde partijen vergoeding van de wettelijke rente hebben gevorderd. Zoals het middel terecht betoogt, kan daarom niet worden nagegaan of het Hof, door te bepalen dat de wettelijke rente vergoed moet worden over de aan de benadeelde partijen toegewezen bedragen, meer heeft toegewezen dan door hen is gevorderd.

De omstandigheid dat een benadeelde partij niet heeft gevorderd dat de wettelijke rente wordt vergoed, staat niet eraan in de weg dat de aan de verdachte opgelegde verplichting tot betaling aan de Staat inhoudt dat de wettelijke rente vergoed moet worden. Het staat de strafrechter immers vrij – ongeacht een eventuele vordering van een benadeelde partij – al dan niet een schadevergoedingsmaatregel op te leggen. Indien de strafrechter de schadevergoedingsmaatregel oplegt, berekent hij het schadebedrag, waartoe de wettelijke rente behoort, naar de krachtens het Burgerlijk Wetboek geldende criteria. De wettelijke rente is ingevolge art. 6:83, aanhef en onder b, BW zonder ingebrekestelling verschuldigd vanaf het moment waarop de schade, die het gevolg is van de onrechtmatige daad van de verdachte, is ingetreden (vgl. HR 9 september 2014, ECLI:NL:HR:2014:2652).

Een vernietiging door de Hoge Raad van de beslissing van het Hof dat de wettelijke rente betaald moet worden over de aan de benadeelde partijen toegewezen schadebedragen, laat de verplichting voor de verdachte de wettelijke rente te betalen over het bedrag van de aan hem opgelegde verplichtingen tot betaling aan de Staat in stand. Aldus heeft de verdachte in cassatie niet een voldoende in rechte te respecteren belang bij zijn klacht over de beslissing van het Hof dat de toegewezen vorderingen van de benadeelde partijen vermeerderd moeten worden met de wettelijke rente.'

- Benadeelde partij heeft ter terechtzitting niet kunnen reageren op het standpunt van het Openbaar Ministerie met betrekking tot haar vordering:

'In het onderhavige geval is de benadeelde partij in de gelegenheid gesteld haar vordering toe te lichten voordat het Openbaar Ministerie overeenkomstig art. 311 Sv het woord heeft gevoerd. Ook dan dient de benadeelde partij, ingeval – zoals hier – het Openbaar Ministerie zich over haar vordering heeft uitgelaten, in de gelegenheid te worden gesteld op het standpunt van het Openbaar Ministerie te reageren. Dat is (...) hier niet gebeurd.

Dit verzuim behoeft om de navolgende reden niet tot cassatie te leiden. De Rechtbank heeft de vordering van de benadeelde partij, die blijkens de aan de Hoge Raad toegezonden stukken € 2.446,45 belooft, toegewezen tot het bedrag van € 1.882,26. In de mededeling van de benadeelde partij ter terechtzitting in hoger beroep, gedaan voordat de Advocaat-Generaal het woord voerde, dat zij bij haar in eerste aanleg gedane vordering persisteerde doch geen nadere toelichting op die vordering had, ligt besloten dat de benadeelde partij ook in de haar bekende beslissingen van de Rechtbank geen aanleiding zag haar vordering nader toe te lichten. Aangezien het standpunt van de Advocaat-Generaal bevestiging van die door de Rechtbank genomen beslissingen inhoud, valt niet in te zien dat de benadeelde partij in enig rechtens te respecteren belang is geschaad doordat zij niet meer in de gelegenheid werd gesteld op dat met de door de Rechtbank genomen beslissingen overeenstemmende standpunt te reageren.'

Beslissingen met betrekking tot de voorlopige hechtenis

- Verweer dat de verdachte ten tijde van de behandeling van de zaak in hoger beroep niet op een rechtmatige titel in voorlopige hechtenis verbleef:

'In aanmerking genomen dat niet is gesteld en uit de stukken waarvan de Hoge Raad kennisneemt ook niet is gebleken dat de verdachte zich (nog) in voorlopige hechtenis bevindt, is het belang van de verdachte bij zijn cassatieberoep niet evident. De schriftuur bevat evenwel niet de (...) in zo een geval vereiste toelichting met betrekking tot het belang bij het ingestelde cassatieberoep en het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en een nieuwe feitelijke behandeling van de zaak. De enkele, niet nader

onderbouwde, stelling dat hier gaat om “een voor de praktijk zeer relevante vraag” is daartoe ongenoegzaam.’

Beslissingen met betrekking tot het beslag (artikel 353 Sv)

- Verbeurdverklaring van voorwerpen die niet aan de verdachte toebehoren:

‘De motivering van de bijkomende straf van verbeurdverklaring is, gelet op hetgeen de verdachte heeft aangevoerd, niet zonder meer begrijpelijk. Anders dan tot nu toe aan de rechtspraak van de Hoge Raad kon worden ontleend, heeft de verdachte evenwel bij haar klacht dienaangaande geen rechtens te respecteren belang. Verbeurdverklaring van voorwerpen die een verdachte niet (zouden) toebehoren als bedoeld in art. 33a Sr treft hem immers niet in zijn vermogen.’

- Verzuim op de voet van artikel 353 Sv een beslissing te nemen ten aanzien van de inbeslaggenomen voorwerpen:

‘De Hoge Raad is van oordeel dat deze klacht geen behandeling in cassatie rechtvaardigt omdat de verdachte klaarblijkelijk onvoldoende belang heeft bij het cassatieberoep, aangezien hij binnen de in art. 552a, derde lid, Sv gestelde termijn van drie maanden na de dag waarop de vervolgte zaak tot een einde is gekomen, zich op de voet van art. 552a, eerste lid, Sv schriftelijk kan beklagen bij het Hof over het uitblijven van een last tot teruggave van de desbetreffende voorwerpen (vgl. HR 11 september 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX0146, NJ 2013/241, rov. 2.2.3 met betrekking tot een verzuim als het onderhavige).’

Beschikkingszaken en artikel 80a RO

- Teruggave aan een ander dan de klager terwijl de klager zelf geen rechthebbende is:

‘De wet kent wat betreft de beklagprocedure als bedoeld in het vierde boek, titel IX, van het Wetboek van Strafvordering niet de mogelijkheid van een last tot teruggave van inbeslaggenomen voorwerpen aan een ander dan degene die een klaagschrift strekkende tot teruggave heeft ingediend. De Rechtbank heeft ten onrechte de teruggave van de desbetreffende inbeslaggenomen goederen aan een ander dan de klagster gelast. De Rechtbank had te dezen zodanige last niet mogen geven.

Het middel is derhalve terecht voorgesteld. Tot cassatie kan dit evenwel niet leiden. In de beoordeling van het klaagschrift ligt als het oordeel van de Rechtbank besloten dat de klagster niet redelijkerwijs als rechthebbende op de (...) goederen kan worden aangemerkt. Over dit oordeel klaagt het middel niet. Bij vernietiging en terugwijzing heeft de klagster dan ook geen belang, nu de Rechtbank op grond van dat oordeel het klaagschrift in zoverre

ongegronnd had dienen te verklaren.’

Een bijzondere categorie wordt gevormd door gebreken in de bewijsvoering. In de arresten van 2012 is aangekondigd dat gebreken in de bewijsmotivering die tot dan toe grond vormden voor vernietiging, zich in geval van onvoldoende in rechte te respecteren belang voortaan voor toepassing van artikel 80a RO zouden lenen. Als voorbeelden werden toen genoemd een bewezenverklaring die – ook als het gebrek in de bewijsvoering wordt weggedacht – ‘zonder meer’ toereikend is gemotiveerd, en een gebrek dat van dien aard is dat het geen wezenlijke afbreuk doet aan de toereikendheid van de motivering van de bewezenverklaring, bijvoorbeeld omdat het een ondergeschikt of overbodig onderdeel van de bewijsvoering betreft.

De nadien gewezen jurisprudentie waarin artikel 80a RO is toegepast op bewijsklachten, heeft betrekking op de volgende gevallen.

- Een niet-verkort vonnis dat nochtans is aangevuld met bewijsmiddelen:

‘Opmerking verdient dat de verdachte bij vernietiging van het bestreden, niet-verkorte, arrest op de enkele grond dat van een aanvulling geen sprake meer kan zijn omdat reeds een terstond uitgewerkt arrest is geweest, niet een voldoende in rechte te respecteren belang in cassatie heeft.’

- Gebruik voor het bewijs van twee verklaringen van de verdachte waarvan de eerste niet gebruikt had mogen worden wegens het ontbreken van bijstand bij het verhoor:

‘Het middel klaagt terecht dat het Hof de verklaring die de minderjarige verdachte op (...) heeft afgelegd zonder dat hij tijdens het verhoor door een raadsman of andere vertrouwenspersoon is bijgestaan, niet voor het bewijs had mogen bezigen.

Voor het bewijs (...) heeft het Hof – als bewijsmiddel (...) – tevens gebruikt de verklaring van de verdachte, afgelegd op de terechtzitting in eerste aanleg van (...). Gelet op de inhoud van die verklaring moet worden geoordeeld dat de verdachte geen rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van het bestreden arrest en terugwijzing dan wel verwijzing van de zaak, opdat het in hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.’

- Toereikend bewijs, ook als de verklaring van de verdachte wordt weggedacht:

‘Tot cassatie behoeft het onjuiste gebruik voor het bewijs van de bij de politie afgelegde verklaring van de verdachte (...) niet te leiden. Voor het bewijs van feit 5 heeft het Hof tevens gebruik gemaakt van het (...) proces-verbaal, houdende verklaringen van de verbalisanten (...). Gelet op de inhoud van dat proces-verbaal, moet worden geoordeeld dat de

bewezenverklaring ook met weglating van de bewuste verklaring van de verdachte toereikend is gemotiveerd, zoals het Hof ook de bewezenverklaring van feit 4 op de voet van art. 344, tweede lid, Sv heeft kunnen gronden alleen op het daartoe gebezigde proces-verbaal van de verbalisanten. De verdachte heeft derhalve onvoldoende rechtens te respecteren belang bij vernietiging van het bestreden arrest en terugwijzing dan wel verwijzing van de zaak.'

- Bewijsoverweging in het verkorte arrest is in de aanvulling als bedoeld in artikel 365a Sv vervangen door een nieuwe bewijsoverweging:

'Naar aanleiding van het middel rijst de vraag of een klacht in cassatie die ertoe strekt dat de enkele omstandigheid dat een bewijsoverweging in het verkorte arrest is vervangen door een geheel nieuwe bewijsoverweging in de aanvulling, ook indien zou moeten worden geoordeeld dat die klacht op zichzelf gegrond is, tot vernietiging van het bestreden arrest noopt. Die vraag moet ontkennend worden beantwoord. Bij vernietiging op deze enkele grond heeft de verdachte onvoldoende in rechte te respecteren belang. (Vgl. HR 6 november 2012, ECLI:NL:HR:2012:BX8075). Hij kan immers de juistheid en begrijpelijkheid van het oordeel van het Hof (...) in volle omvang aan de Hoge Raad voorleggen.'

- Bewijsvoering bevat onderdelen die voor de bewezenverklaring niet redengevend zijn:

'De bewezenverklaring is immers, indien (...) voormelde onderdelen van de verklaringen van de verdachte worden weggedacht, zonder meer toereikend gemotiveerd. Daarom heeft de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak.'

- Niet-wezenlijke onderdelen van de bewezenverklaring worden niet geschraagd door de bewijsvoering:

'Dit gebrek in de motivering van de bewezenverklaring behoeft evenwel bij gebrek aan belang niet tot cassatie te leiden. Ook indien deze zinsneden uit de bewezenverklaring worden geschrapt, kan niet worden gezegd dat daarmee aan de aard en ernst van het bewezenverklaarde wezenlijk afbreuk wordt gedaan, terwijl niet is aangevoerd dat en waarom de verdachte (...) een rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van het arrest en een nieuwe behandeling.'

alsmede:

'Zulks behoeft evenwel bij gebrek aan belang niet tot cassatie te leiden. Het onjuiste gebruik van voormelde verklaring van de verdachte betekent dat de bewezenverklaring van feit 1 alleen voor zover deze inhoudt dat de verdachte "over de borsten en de vagina van (...) [heeft]

gewreven”, ontoereikend is gemotiveerd. Gelet op de inhoud van de overige door het Hof gebezigde bewijsmiddelen, is de bewezenverklaring van hetgeen onder 1 overigens en onder 2 is tenlastegelegd immers – ook met weglating van voormelde verklaring van de verdachte – toereikend gemotiveerd.

Gelet daarop en in aanmerking genomen dat de aard en de ernst van hetgeen is bewezenverklaard in zijn geheel beschouwd niet worden aangetast indien het gewraakte onderdeel uit de bewezenverklaring van feit 1 vervalst, heeft de verdachte geen rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en terug- of verwijzing van de zaak voor een nieuwe behandeling.’

- Onderdelen van het bewezenverklaarde medeplegen van de mededader worden niet geschraagd door de bewijsvoering terwijl de verdachte blijkens de bewijsvoering als pleger kan worden beschouwd:

‘Aangezien de bewezenverklaring (...) telkens voor zover inhoudende dat de verdachte heeft gehandeld tezamen en in vereniging met een ander niet zonder meer uit de bewijsvoering kan worden afgeleid, is de bewezenverklaring in zoverre niet naar de eis der wet met redenen omkleed. Dat behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden, nu de verdachte onvoldoende rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van de bestreden uitspraak op deze punten. Naast het wettelijk strafmaximum, dat niet mede wordt bepaald door het antwoord op de vraag of het feit in vereniging wordt gepleegd, en de door het Hof opgelegde straf en de motivering daarvan, neemt de Hoge Raad daarbij in aanmerking dat in cassatie onbestreden is dat het de verdachte is geweest die de daadwerkelijke uitvoeringshandelingen (...) heeft verricht, alsmede dat de verdachte het wapen en de munitie (...) voorhanden heeft gehad.’

- Toepassing van artikel 359 lid 3 Sv (bekennende verdachte) in weerwil van een tot vrijspraak strekkend pleidooi van de verdediging:

‘Het slagen van de klachten van de middelen behoeft in dit geval evenwel niet tot cassatie te leiden wegens gebrek aan voldoende belang van de verdachte bij vernietiging van de bestreden uitspraak op dit punt en verwijzing. Zonder nadere toelichting, welke in de schriftuur niet is gegeven, valt niet in te zien welk rechtens te respecteren belang de verdachte, die met betrekking tot deze feiten ter terechtzitting in hoger beroep een stellige en ondubbelzinnige bekentenis heeft afgelegd, heeft bij het alsnog weergeven van de inhoud van de desbetreffende, met nauwkeurigheid aangeduide, processen-verbaal van aangifte en van sporenonderzoek, waarvan de korte inhoud hem ter terechtzitting in hoger beroep is voorgehouden.’

Voorts moet worden gewezen op enkele arresten met betrekking tot de klacht dat niet alle

onderdelen van de bewezenverklaring kunnen worden afgeleid uit de bewijsvoering:

‘Opmerking verdient dat in gevallen als het onderhavige waarin niet alle onderdelen van de bewezenverklaring kunnen worden afgeleid uit de gebezigde bewijsmiddelen, het verhandelde ter terechtzitting – waaronder begrepen de inhoud van de aldaar voorgehouden stukken van het dossier alsmede hetgeen aldaar naar voren is gebracht – onder omstandigheden aanleiding kan zijn voor het oordeel dat een hernieuwde behandeling van de zaak niet tot een andere uitkomst ten aanzien van de bewezenverklaring zal leiden, zodat de verdachte in cassatie niet een voldoende in rechte te respecteren belang heeft bij zijn klacht over de toereikendheid van de bewijsvoering.’

Het betreft hier echter een onderwerp waarbij bijzondere voorzichtigheid is geboden. Uitgangspunt van de Nederlandse strafrechtspraak is immers dat het aan de rechter die over de feiten oordeelt, is voorbehouden om tot het bewijs te bezigen wat deze uit een oogpunt van betrouwbaarheid daartoe dienstig voorkomt en datgene terzijde te stellen wat deze voor het bewijs van geen waarde acht. Dit brengt mee dat in cassatie ervan moet worden uitgegaan dat de in de bestreden uitspraak neergelegde bewijsvoering steunt op een weloverwogen selectieproces. Dat betekent dat toepassing van artikel 80a RO in verband met de ongegrondverklaring van de klacht dat het bewijs ontoereikendheid is, slechts mogelijk is indien over de toereikendheid en de betrouwbaarheid van het bewijs in redelijkheid geen twijfel kan bestaan. In dat verband kan worden gewezen op de volgende gevallen waarin de Hoge Raad – in afwijking van de conclusie van de advocaat-generaal waarin tot niet-ontvankelijkverklaring van het cassatieberoep op de voet van artikel 80a RO werd geadviseerd – de bestreden uitspraak heeft gecasseerd naar aanleiding van een klacht over het bewijs van het feitelijke leidinggeven en een klacht over het bewijs van het (mede)plegen.

Zoals in 2.1 al is aangegeven behelst het voorgaande een geactualiseerd overzicht van een aantal aspecten van de toepassing van artikel 80a RO in de rechtspraak tot heden, onder de kanttekening dat ook thans nog geldt dat de met artikel 80a RO geïntroduceerde ‘selectie aan de poort’ zich gaandeweg zal blijven ontwikkelen. Uit het voorgaande volgt eveneens dat het oordeel over voldoende belang en de toepassing van artikel 80a RO vaak sterk worden bepaald door de bijzondere omstandigheden van het geval, zodat algemene regels zich moeilijk laten formuleren. Daarbij mag, zo volgt eveneens uit het voorafgaande, in voorkomende gevallen waarin dat belang niet evident is, van de raadsman onderscheidenlijk het Openbaar Ministerie in redelijkheid worden verlangd dat de schriftuur een toelichting bevat met betrekking tot het concrete, op het geval toegespitste belang bij het ingestelde beroep en dus ook het – rechtens te respecteren – belang bij vernietiging van de bestreden uitspraak en een nieuwe feitelijke behandeling van de zaak.

In cassatie wordt uitsluitend erover geklaagd dat de redelijke termijn als bedoeld in artikel 6 lid 1 EVRM in de cassatiefase is overschreden omdat de stukken te laat door het hof zijn ingezonden.

Gelet op hetgeen onder 2.4.2 is overwogen rechtvaardigt deze klacht geen behandeling in cassatie. De Hoge Raad zal daarom – gezien artikel 80a RO en gehoord de procureur-generaal – het beroep niet-ontvankelijk verklaren.

De Hoge Raad verklaart het beroep in cassatie niet-ontvankelijk.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 07-06-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1005

Zaaknummer: 14/04187

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu, E.S.G.N.A.I. van de Griend, A.L.J. van Strien en M.J. Borgers

Advocaten: C.C. Polat

Wetsartikelen: 80a RO

RECHTSPRAAK

Nu de belanghebbende, anders dan artikel 23 lid 2 Sv vereist, niet behoorlijk is opgeroepen, wordt het onderzoek bij de raadkamer nietig verklaard.

Het middel richt zich tegen het oordeel van de rechtbank dat de belanghebbende behoorlijk is opgeroepen voor de behandeling van de vordering van de officier van justitie tot onttrekking aan het verkeer in raadkamer.

Blijkens de bestreden beschikking zijn de goederen waarop de in het middel bedoelde vordering van de officier van justitie betrekking heeft – en waarvan de rechtbank de onttrekking aan het verkeer heeft gelast – onder de belanghebbende in beslag genomen. De belanghebbende is, blijkens het daarvan opgemaakte proces-verbaal, niet bij het onderzoek in raadkamer verschenen.

Artikel 23 lid 2 Sv brengt mee, voor zover hier van belang, dat de belanghebbende voor de raadkamerbehandeling had moeten worden opgeroepen. Uit de aan de Hoge Raad op de voet van artikel 434 lid 1 Sv toegezonden stukken kan niet van zo een oproeping blijken, zodat ervan moet worden uitgegaan dat dit niet is geschied. Dit verzuim heeft betrekking op een wezenlijke grondslag van de raadkamerprocedure, zodat het nietigheid van het onderzoek meebrengt, ook al is deze niet met zoveel woorden in de wet bedreigd.

Het middel is gegrond.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Noord-Nederland, zittingsplaats Assen, opdat de zaak op de bestaande vordering opnieuw wordt behandeld.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1023

Zaaknummer: 15/03685

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: M.C. van Linde

Wetsartikelen: 552f Sv en 23 Sv

RECHTSPRAAK

Het hof heeft verzuimd te beslissen op het verzoek van de niet op de voet van artikel 279 Sv gemachtigd raadsman tot aanhouding van de behandeling van de zaak ten behoeve van het alsnog verkrijgen van zo een machtiging.

Het middel klaagt dat het hof heeft verzuimd te beslissen op het verzoek van de niet op de voet van artikel 279 Sv gemachtigd raadsman tot aanhouding van de behandeling van de zaak ten behoeve van het alsnog verkrijgen van zo een machtiging.

Een raadsman die niet op de voet van artikel 279 Sv is gemachtigd tot het voeren van de verdediging van de ter terechtzitting niet-verschenen verdachte, kan geen van de bij de wet aan de raadsman toegekende rechten en bevoegdheden uitoefenen, behoudens het voeren van het woord ter toelichting van de afwezigheid van de verdachte en het verzoeken om aanhouding van de behandeling van de zaak met het oog op de effectuering van het aanwezigheidsrecht van de verdachte of ten behoeve van het alsnog verkrijgen van een machtiging als hiervoor bedoeld (vgl. HR 23 oktober 2001, ECLI:NL:HR:2001:AD4727, *NJ* 2002/77).

Hetgeen de niet op de voet van artikel 279 Sv gemachtigde raadsman van de verdachte blijkens het hiervoor weergegeven proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep heeft aangevoerd, kan bezwaarlijk anders worden begrepen dan als een verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak ten behoeve van het alsnog verkrijgen van zo een machtiging. Noch het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep noch het bestreden arrest houdt een beslissing van het hof in op dit verzoek. Dat verzuim leidt tot nietigheid van het onderzoek ter terechtzitting en het naar aanleiding daarvan gewezen arrest.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak ten aanzien van de beslissingen ter zake van het onder 1 tenlastegelegde en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof Amsterdam, opdat de zaak in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1010

Zaaknummer: 15/02563

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: P. Scholte en B.M. Beg

Wetsartikelen: 279 Sv

RECHTSPRAAK

Het oordeel van de rechtbank tot ongegrondverklaring van het klaagschrift van de klager is niet begrijpelijk.

Het middel klaagt over de ongegrondverklaring van het klaagschrift van de klager en in het bijzonder over het oordeel van de rechtbank dat de klager door het hof is veroordeeld wegens een misdrijf waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd.

De ongegrondverklaring van het beklag berust onder meer op het oordeel van de rechtbank dat de klager door het hof 'is veroordeeld wegens overtreding van artikel 3 onder B juncto artikel 11, vijfde lid, van de Opiumwet, zijnde een feit waarvoor een geldboete van de vijfde categorie kan worden opgelegd'. Daartoe heeft de rechtbank overwogen dat zij de omstandigheden dat 'het gerechtshof in de bewezenverklaring "een grote hoeveelheid" heeft uitgestreept (...) en in de kwalificatie niet de zinsnede "terwijl het feit betrekking heeft op een grote hoeveelheid van een middel" heeft opgenomen (...)’ beschouwt 'als een kennelijke misslag, nu uit de gebezigde bewijsmiddelen en de strafmotivering expliciet blijkt dat het gerechtshof klager heeft veroordeeld wegens het meermalen vervoeren van hoeveelheden van meer dan 500 gram hennep'. Het oordeel dat die misslag in dit geval evident is, is, gelet op de door de rechtbank in de bestreden beschikking weergegeven (gedeelten van de) bewezenverklaring en de daarop betrekking hebbende kwalificatie, niet begrijpelijk, ook niet als daarbij de door de rechtbank in aanmerking genomen bewijsmiddelen en strafmotivering worden betrokken. De beslissing tot ongegrondverklaring van het beklag is in zoverre dan ook ontoereikend gemotiveerd. Voor zover het middel daarover klaagt is het terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en wijst de zaak terug naar de Rechtbank Den Haag, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1022

Zaaknummer: 15/03509

Advocaten: J.L.F. Groenhuijsen

Wetsartikelen: 94a Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Het middel klaagt terecht dat de rechtbank ontoereikend gemotiveerd heeft geoordeeld dat de in beslag genomen stukken ‘voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend’.

Het middel bevat onder meer de klacht dat de rechtbank ontoereikend gemotiveerd heeft geoordeeld dat de in beslag genomen stukken ‘voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend’.

Ingevolge artikel 98 Sv mogen bij personen met een bevoegdheid tot verschoning als bedoeld in artikel 218 Sv zonder hun toestemming brieven of andere geschriften tot welke hun plicht tot geheimhouding zich uitstrekt, niet in beslag worden genomen. Wel mogen, zoals volgt uit artikel 98 (thans) lid 5 Sv, ook zonder hun toestemming in beslag worden genomen brieven of geschriften die voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, nu dergelijke brieven en geschriften geen object zijn van de aan bedoelde personen toekomende bevoegdheid tot verschoning.

Wanneer de verschoningsgerechtigde zich op het standpunt stelt dat het gaat om brieven of geschriften die noch voorwerp van het strafbare feit uitmaken noch tot het begaan daarvan hebben gediend en waarvan kennisneming zou leiden tot schending van het beroepsgeheim, dient dit standpunt door de organen van politie en justitie te worden geëerbiedigd, tenzij redelijkerwijze geen twijfel erover kan bestaan dat dit standpunt onjuist is. Het oordeel of dit laatste het geval is komt in eerste instantie toe aan de rechter-commissaris, bij voorkeur na overleg met een gezaghebbend vertegenwoordiger van de beroepsgroep van de verschoningsgerechtigde (zoals de plaatselijk deken van de Orde van Advocaten of de Ringvoorzitter). Voor zover dat noodzakelijk is mag daartoe door de rechter-commissaris van de desbetreffende stukken worden kennisgenomen (vgl. HR 2 juli 2013, ECLI:NL:HR:2013:CA0434, NJ 2014/12). Indien de rechter-commissaris – bijvoorbeeld in verband met de aard of de omvang van de in beslag genomen stukken of gegevens – niet in staat is zelf dat onderzoek te verrichten, zal hij het daarheen dienen te leiden dat het onderzoek wordt verricht door zodanige functionaris en op zodanige wijze dat is gewaarborgd dat het verschoningsrecht niet in het gedrang komt.

De rechtbank die naar aanleiding van een op de voet van artikel 552a Sv ingediend klaagschrift moet oordelen over de vraag of in beslag genomen brieven of geschriften voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, zal zich daaromtrent aan de hand van de stukken en het onderzoek in raadkamer een eigen, zelfstandig oordeel moeten vormen. Voor zover dat noodzakelijk is voor de beoordeling van het klaagschrift, mag de rechtbank eveneens van de betreffende stukken kennisnemen. Het vorenstaande geldt evenzeer voor de situatie waarin de rechtbank naar aanleiding van een op de voet van artikel 552a Sv ingediend klaagschrift moet oordelen of zich zeer uitzonderlijke omstandigheden voordoen op grond waarvan het belang dat de waarheid aan het licht komt, moet prevaleren boven het verschoningsrecht (vgl. HR 15 mei 2007, ECLI:NL:HR:2007:BA0491, NJ 2007/300).

De vraag of een in beslag te nemen of in beslag genomen stuk 'voorwerp van het strafbare feit uitmaakt' of 'tot het begaan daarvan heeft gediend' laat zich niet in het algemeen beantwoorden, maar is in het bijzonder afhankelijk van de aard van het in beslag te nemen of in beslag genomen stuk en de aard van het delict dat zou zijn begaan door de (rechts)persoon jegens wie de verdenking is gericht, alsmede de feitelijke gedragingen die hem in dat verband worden verweten (vgl. HR 5 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:8). Gezien de aard van het verschoningsrecht zal de beklagrechtter bij de beoordeling daarvan de nodige behoedzaamheid in acht moeten nemen. In ieder geval moeten de door de hem vastgestelde feiten en omstandigheden zijn oordeel dat het in beslag genomen stuk 'voorwerp van het strafbare feit uitmaakt' of 'tot het begaan daarvan heeft gediend', kunnen dragen.

Gelet op het voorgaande is het oordeel van de rechtbank dat de in beslag genomen stukken voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, ontoereikend gemotiveerd. Daarbij neemt de Hoge Raad in het bijzonder in aanmerking dat de rechtbank niets heeft vastgesteld omtrent de aard van de (grote hoeveelheid) in beslag genomen stukken ten aanzien waarvan een beroep op het verschoningsrecht is gedaan.

Het middel slaagt.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden beschikking en verwijst de zaak naar de Rechtbank Gelderland, zittingsplaats Arnhem, opdat de zaak op het bestaande klaagschrift opnieuw wordt behandeld en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1027

Zaaknummer: 16/00003

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 94 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

De beslissing van het hof om tegen de verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten was, achteraf gezien, onjuist.

Het middel strekt ten betoge dat het hof ten onrechte verstek heeft verleend tegen de niet-verschenen verdachte aangezien deze ten tijde van de behandeling van haar zaak ter terechtzitting in hoger beroep in een psychiatrisch ziekenhuis verbleef en zij niet vrijwillig afstand heeft gedaan van haar recht om bij de behandeling van haar zaak aanwezig te zijn.

Het proces-verbaal van de terechtzitting in hoger beroep houdt in dat aldaar de verdachte niet is verschenen, dat tegen haar verstek is verleend en dat het onderzoek is gesloten.

Uitgangspunt is dat indien de dagvaarding van een verdachte die is ingeschreven in de BRP, rechtsgeldig is betekend en de verdachte noch een door hem bepaaldelijk gevolmachtigd raadsman op de terechtzitting is verschenen, de rechter – behoudens duidelijke aanwijzingen van het tegendeel – kan uitgaan van het vermoeden dat de verdachte vrijwillig afstand heeft gedaan van zijn recht om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht. Nochtans bestaat de mogelijkheid dat achteraf moet worden vastgesteld dat aan het recht van de verdachte om in zijn tegenwoordigheid te worden berecht, is tekortgedaan. Dit kan zich voordoen indien de verdachte wegens ziekte is verhinderd op de terechtzitting te verschijnen zonder dat dit de rechter bekend was.

Uit de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.3 weergegeven inhoud van de in cassatie overgelegde stukken – aan de herkomst en betrouwbaarheid waarvan in redelijkheid niet hoeft te worden getwijfeld – moet worden afgeleid dat de verdachte ten tijde van de behandeling van haar strafzaak in hoger beroep in een psychiatrisch ziekenhuis verbleef en om die reden verhinderd was op de terechtzitting in hoger beroep te verschijnen, zodat de beslissing van het hof om tegen de verdachte verstek te verlenen en het onderzoek ter terechtzitting voort te zetten, achteraf gezien, onjuist was. Gelet op het grote belang van de verdachte om bij de behandeling van haar zaak aanwezig te zijn of zich door een gevolmachtigd raadsman te laten verdedigen, brengt het vorenoverwogene mee dat – aangenomen dat zich niet het geval voordoet als bedoeld in artikel 16 lid 1 Sv

onderscheidenlijk artikel 509a lid 1 Sv – de verdachte de mogelijkheid dient te hebben om haar zaak alsnog in hoger beroep in haar tegenwoordigheid of de tegenwoordigheid van een gevolmachtigd raadsman te doen behandelen.

Het middel is terecht voorgesteld.

De Hoge Raad vernietigt de bestreden uitspraak en wijst de zaak terug naar het Gerechtshof 's-Hertogenbosch, opdat de zaak opnieuw wordt berecht en afgedaan.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1009

Zaaknummer: 15/01900

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en E.S.G.N.A.I. van de Griend

Advocaten: prof. mr. J.S. Nan

Wetsartikelen: 278 Sv

RECHTSPRAAK

Behulpzaam zijn bij het indienen van een op valse gegevens gebaseerde aanvraag tot het verkrijgen van een verblijfsvergunning, kan worden beschouwd als het verlenen van hulp bij het verschaffen van wederrechtelijk verblijf ex artikel 197a lid 2 Sr.

Het middel komt op tegen de verwerping door het hof van het verweer dat de gedragingen van de verdachte gericht waren op het verkrijgen van een verblijfsvergunning door de in de bewezenverklaring genoemde vreemdelingen en daarmee op hun rechtmatig verblijf in Nederland, zodat niet bewezen kan worden dat de verdachte behulpzaam was bij het ‘wederrechtelijk’ verblijf van die vreemdelingen.

Artikel 197a lid 2 Sr luidt:

‘Hij die een ander uit winstbejag behulpzaam is bij het zich verschaffen van verblijf in Nederland (...) of hem daartoe gelegenheid, middelen of inlichtingen verschaft, terwijl hij weet of ernstige redenen heeft te vermoeden dat dat verblijf wederrechtelijk is, wordt gestraft met een gevangenisstraf van ten hoogste vier jaren of geldboete van de vijfde categorie.’

Het middel berust naar de kern genomen op de opvatting dat het behulpzaam zijn bij het indienen van een op valse gegevens gebaseerde aanvraag tot het verkrijgen van een verblijfsvergunning niet kan worden beschouwd als het verlenen van hulp bij het verschaffen van ‘wederrechtelijk’ verblijf, gelet op de consequenties die het vreemdelingenrecht verbindt aan het enkele aanvragen van een verblijfsvergunning. Die opvatting is echter, mede tegen de achtergrond van de in de conclusie van de advocaat-generaal onder 4.6 tot en met 4.10 besproken regelgeving, onjuist. Het middel faalt derhalve. Opmerking verdient overigens dat onder ‘het zich verschaffen van verblijf’ als bedoeld in artikel 197a lid 2 Sr mede dient te worden begrepen het indienen van een aanvraag voor een verblijfsvergunning met het oog op het voortzetten van het verblijf in Nederland (vgl. HR 7 april 1998, ECLI:NL:HR:1998:ZD1001, NJ 1998/558).

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1008

Zaaknummer: 14/04337

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: G. Spong

Wetsartikelen: 197a Sr

RECHTSPRAAK

Ondanks dat het oordeel van de rechtbank ontoereikend is gemotiveerd, heeft verdachte geen rechtens te respecteren belang bij vernietiging van de bestreden beschikking en terug- of verwijzing van de zaak voor een nieuwe behandeling.

Het middel bevat onder meer de klacht dat de rechtbank ontoereikend gemotiveerd heeft geoordeeld dat de in beslag genomen stukken, behoudens de geboorteaktes, worden aangemerkt als brieven en geschriften die ‘voorwerp uitmaken van het strafbaar feit of tot het begaan daarvan hebben gediend’.

De vraag of een in beslag te nemen of in beslag genomen stuk ‘voorwerp van het strafbare feit uitmaakt’ of ‘tot het begaan daarvan heeft gediend’ laat zich niet in het algemeen beantwoorden, maar is in het bijzonder afhankelijk van de aard van het in beslag te nemen of in beslag genomen stuk en de aard van het delict dat zou zijn begaan door de (rechts)persoon jegens wie de verdenking is gericht, alsmede de feitelijke gedragingen die hem in dat verband worden verweten (vgl. HR 5 januari 2016, ECLI:NL:HR:2016:8). Gezien de aard van het verschoningsrecht zal de beklagrechtter bij de beoordeling daarvan de nodige behoedzaamheid in acht moeten nemen. In ieder geval moeten de door de hem vastgestelde feiten en omstandigheden zijn oordeel dat het in beslag genomen stuk ‘voorwerp van het strafbare feit uitmaakt’ of ‘tot het begaan daarvan heeft gediend’, kunnen dragen.

Gelet op het voorgaande is het oordeel van de rechtbank dat de in beslag genomen stukken voorwerp van het strafbare feit uitmaken of tot het begaan daarvan hebben gediend, ontoereikend gemotiveerd.

Dit behoeft evenwel niet tot cassatie te leiden op de volgende gronden. In de heden uitgesproken beschikking met nummer 15/02125 (ECLI:NL:HR:2016:1006) heeft de Hoge Raad het eveneens door de klaagster ingestelde beroep in cassatie verworpen in een met deze zaak samenhangende beklagzaak. Het beroep in de zaak met nummer 15/02125 richt zich tegen het oordeel van de rechtbank dat sprake is van ‘zeer uitzonderlijke omstandigheden waardoor het belang dat de waarheid aan het licht komt moet prevaleren boven het verschoningsrecht’. Hierbij heeft de rechtbank in aanmerking genomen dat de verdenking jegens de klaagster

‘ernstige strafbare feiten’ betreft, waaronder de deelname aan een criminele organisatie. De verdenkingen in verband waarmee de onderhavige inbeslagneming plaatsvond, strekken zich blijkens de desbetreffende beschikking van de rechtbank inmiddels ook uit tot de klaagster. Mede gelet op hetgeen in de conclusie van de advocaat-generaal onder 6.21 is opgemerkt over de overeenkomsten tussen de beklagzaken betekent dit dat, nu de Hoge Raad het oordeel dat sprake is van ‘zeer uitzonderlijke omstandigheden waardoor het belang dat de waarheid aan het licht komt moet prevaleren boven het verschoningsrecht’ in stand laat, de klaagster geen rechtens te respecteren belang heeft bij vernietiging van de bestreden beschikking en terug- of verwijzing van de zaak voor een nieuwe behandeling.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 31-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:1017

Zaaknummer: 15/02123

Rechters: W.A.M. van Schendel, H.A.G. Splinter-van Kan en A.L.J. van Strien

Advocaten: R.J. Baumgardt

Wetsartikelen: 94 Sv en 552a Sv

RECHTSPRAAK

Afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak teneinde onderzoek te doen naar de detentiegeschiktheid van verdachte.

Advocaat-generaal P.C. Vegter heeft geconcludeerd tot vernietiging van het bestreden arrest, doch uitsluitend wat betreft de beslissingen ter zake van de strafoplegging, tot terugwijzing van de zaak naar het gerechtshof teneinde in zoverre op het bestaande hoger beroep opnieuw te worden berecht en afgedaan en tot verwerping van het beroep voor het overige.

Het middel klaagt over de afwijzing door het hof van het verzoek tot aanhouding van de behandeling van de zaak in hoger beroep teneinde nader onderzoek te doen naar de detentiegeschiktheid van de verdachte.

Uit hetgeen onder 3.2.1 is weergegeven volgt dat (subsidiair) het verzoek is gedaan als bedoeld in artikel 328 Sv in verbinding met artikel 331 Sv om gebruik te maken van de in artikel 315 Sv omschreven bevoegdheid, welk verzoek is gedaan onder de voorwaarde dat het hof de verdachte een onvoorwaardelijke gevangenisstraf zou opleggen, en dat de aan dit verzoek verbonden voorwaarde is vervuld, zodat een uitdrukkelijke beslissing op dit verzoek was vereist. Maatstaf bij de beoordeling van een dergelijk verzoek is of de noodzaak van hetgeen wordt verzocht, is gebleken.

Het hof heeft blijkens zijn overwegingen de juiste maatstaf toegepast. Met zijn overweging dat een onderzoek naar de detentiegeschiktheid van de verdachte 'in dit stadium' niet noodzakelijk is, heeft het hof, zij het – gelet op onder meer HR 7 november 1995, ECLI:NL:HR:1995:AC0054, NJ 1996/166 – in minder gelukkige bewoordingen, kennelijk beoogd tot uitdrukking te brengen dat het de namens de verdachte aangevoerde omstandigheden heeft betrokken bij zijn beslissing omtrent de op te leggen straf en dat het verder onderzoek dienaangaande niet noodzakelijk heeft geoordeeld. Gelet op enerzijds het uitzonderlijke karakter van de relevantie van detentieongeschiktheid in het kader van de straftoemeting en de eisen die daarom aan de onderbouwing van een verzoek tot onderzoek daarnaar mogen worden gesteld, en anderzijds hetgeen namens de verdachte is aangevoerd, is dat oordeel niet onbegrijpelijk.

Het middel kan niet tot cassatie leiden.

De Hoge Raad verwerpt het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:953

Zaaknummer: 15/02461

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en M.J. Borgers

Advocaten: J. Boksem

Wetsartikelen: 315 Sv, 328 Sv en 331 Sv

RECHTSPRAAK

De verdachte wordt niet-ontvankelijk verklaard in zijn cassatieberoep, nu namens hem niet tijdig een schriftuur houdende middelen van cassatie is ingediend.

Nu de verdachte niet binnen de bij de wet gestelde termijn bij de Hoge Raad door een raadsman een schriftuur houdende middelen van cassatie heeft doen indienen, is niet in acht genomen het voorschrift van artikel 437 lid 2 Sv, zodat de verdachte in het beroep niet kan worden ontvangen.

De Hoge Raad verklaart de verdachte niet-ontvankelijk in het beroep.

Instantie: Hoge Raad

Datum uitspraak: 24-05-2016

ECLI: ECLI:NL:HR:2016:952

Zaaknummer: 14/06174

Rechters: A.J.A. van Dorst, J. de Hullu en H.A.G. Splinter-van Kan

Wetsartikelen: 437 Sv